

DOI: <https://doi.org/10.54937/ssf.2024.23.4.150-153>

Pozitíva a negatíva vyučovania v zahraničí

Positives and negatives of teaching abroad

Pavol Rusko

Abstract

Pedagogical work at foreign universities has its pluses, but also minuses. Based on my more than thirty years of experience, I dare say that the positive aspects prevail. The resulting impression depends on the circumstances and conditions and it makes a difference whether you participate in symposia, conferences and lectures as part of short-term visits, e.g. Erasmus, or you periodically teach the subject during the semester. In this article, I will describe the experience of long-term cooperation with the Ján Długosz University in Częstochowa, Poland.

Keywords: Teaching. Cooperation. Comparison. Satisfaction. Art.

Pedagogické pôsobenie na zahraničných vysokých školách má svoje plusy, ale aj mínusy. Na základe mojich viac ako tridsaťročných skúseností si dovoľím povedať, že prevládajú pozitívne aspekty. Výsledný dojem závisí na okolnostiach a podmienkach a je rozdiel či sa zúčastňujete sympózií, konferencií a prednášok v rámci krátkodobých návštev napr. Erasmus, alebo periodicky vyučujete predmet počas semestra. V tomto článku priblížim skúsenosti z dlhoročnej spolupráce s Univerzitou Jána Długosza v Čenstochovej v Poľsku.

Na uvedenej univerzite, ktorá má dnes názov „Univerzita humanitných a prírodných vied Jána Długosza“ som od roku 2012 vyučoval ako „hostujúci profesor“ študentov nasledujúcich odborov:

- **Katedry maliarstva**_konceptuálna kresba a dekoratívne maliarstvo
- **Oddelenia fotografie**_počítačová grafiku
- **Oddelenia výtvarnej výchovy**_alternatívna kresbu

Každý odbor sa vyznačoval určitými špecifikami a vyžadoval si osobitý prístup

- **k téme**_väčšinou sa zadania zhodovali s témami stanovenými študentom Katedry výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku na podobných predmetoch

- **k materiálu a technikám** podmienky boli stanovené individuálne v závislosti na časovej dotácii a charaktere miestností v ktorých prebiehala výučba /v ateliéroch a špecializovaných učebniach k problémom nedochádzalo, horšie to bolo ak sme museli vo všeobecných učebniach učiť odborné predmety napr. kresbu v prednáškovej miestnosti/
- **k zariadeniam a technike** nedostatok stojanov, alebo menší počet počítačov ako poslucháčov

Veľkú adaptabilnosť a kreativitu vyžadoval KONTAKT s:

- **prostredím** mesto asi päťkrát väčšie ako Ružomberok
- **študentmi** ich väčším počtom, väčším vekovým rozpätím a rôznym umeleckým zázemím /seniori bez výtvarných základov/
- **kolegami** s niektorými novými, bez predchádzajúceho kontaktu

Prirodzeným javom bola KONFRONTÁCIA s:

- **s jazykom** hlavne v začiatkoch. Hoci je príbuznosť našich jazykov zrejmalá, predsa niektoré rovnakoznejúce slová majú odlišný význam, a preto som si pomáhal prekladmi z angličtiny
- **školským systémom** v Poľsku je zameraný viac na výtvarný dril a klasické postupy ako na experiment

Významnými javmi vo výučbe bolo **POROVNÁVANIE a TESTOVANIE**:

- **záujmu o predmet** hodinová dotácia v Poľsku bola vzhľadom k počtu mojich výjazdov veľká a študenti boli zvyknutí koncentrovane pracovať
- **množstva a kvality študentov** počet študentov v skupine bol vyšší ako u nás a keďže sa jednalo prevažne o študentov umeleckých a nie učiteľských odborov aj kvalita a predchádzajúce školenie spolu s talentom bola u niektorých zreteľne vyššia
- **materiálového a technického zabezpečenia** MTZ bolo približne na rovnakej úrovni na obidvoch univerzitách hoci znalosť práce v grafických programoch bola u poľských študentov vyššia
- **pochopenie zadania** bolo závislé od pretlmočenia myšlienky do jazyka, no po prípadnom ukázaní príkladu bolo na vysokej úrovni vďaka podobnej geopolitickej kultúre
- **spôsob hodnotenia** väčšinou dochádzalo ku kombinácii známkového hodnotenia s kreditovým systémom, na ktorý si v Poľsku ešte pomerne ťažšie zvykajú. Dokonca trochu metúca bola aj obrátená stupnica hodnotenia 5 najlepší známkou, 1 najhoršia

Veľmi dôležitým aspektom úspešných výjazdov bolo akceptovanie mojich vyučovacích dní zo strany tvorcov rozvrhu na našej univerzite a taktiež tolerancii kolegov. Z mojej strany si to vyžadovalo aktívne narábanie s:

Organizáciou vyučovania na domácej pôde

- odučiť svoje predmety kumulovane, alebo v predstihu
- využiť možnosť vytvorenia „voľných dní“ pri tvorbe rozvrhu
- vyučovať v zahraničí počas skúškového obdobia

Včasným plánovaním cestovania

- Ružomberok-Čenstochová 250 km, strata času, únava
- nepredvídané dopravné situácie
- cestovné náklady

Akceptovaním dĺžky vyučovania a rozvrhu prijímacej univerzity

- 6 – 8 hodín denne dva dni po sebe /celkový úväzok je 60 hodín/

Optimalizáciou počtu výjazdov

- optimálne /5/

Zabezpečenie rezervácie ubytovania

- univerzita má vlastné izby v budove rektorátu so skromnými podmienkami /niekedy spoločné toalety na chodbe/

Možnosťami stravovania

- Individuálne

Na základe skúseností a s poukázaním na náročnosť prikladám rôzne úrovne harmonogramu:

Vysokonáročný:

- 1. deň, 6.30 odchod z RK, 11.30 príjazd do Čenstochovej, 13.00 – 20.00 vyučovanie
- 2. deň, 8.00 – 13.00 vyučovanie, 13.30 odjazd, príjazd 19.00 RK

Náročný:

- 1. deň, 14.00 odchod z RK, 19.00 príjazd do Čenstochovej
- 2. deň, dopoludnia návšteva múzeí a galérií, 13.00 – 20.00 vyučovanie
- 3. deň, 8.00 – 13.00 vyučovanie, 13.30 odjazd, príjazd 19.00 RK

Najdôležitejšou úlohou je odkladať si všetky doklady o pracovnom vzťahu, pracovné zmluvy, potvrdenia o odvodoch do zdravotnej a sociálnej poisťovne a o zaplatených preddavkoch na daň. Kompletná dokumentácia vám pomôže rýchlejšie vybavenie žiadosti o dôchodok. V prípade, že cestujete vlastným autom, nezabudnite na havarijné poistenie.

Zhrnutie:

Pedagogické pôsobenie v zahraničí odporúčam každému pedagógovi, pretože zvyšuje jeho schopnosť komunikácie v cudzom jazyku, posilňuje sebavedomie, vytvára osobné kontakty ktoré sú nevyhnutné na organizovanie medzinárodnej spolupráce, zvyšuje úspešnosť pri podávaní žiadostí o Erasmus

a medzinárodné granty, overuje aktuálnosť vašich tém a kvalitu pedagogických postupov.

Ukážky z predmetu Alternatívna kresba, študentov Oddelenia výtvarnej výchovy, Akadémie Jána Dluhoša v Čenstochovej, Poľsko, 2015

doc. akad. mal. Pavol Rusko, ArtD.

Katedra hudby, Pedagogická fakulta,

Katolícka univerzita v Ružomberku, Hrabovská cesta 1, 034 01 Ružomberok

pavol.rusko@ku.sk